

V Krajnskem parku Strunjan se bodo v naslednjih sedmih letih pilotno izvajali ukrepi za povečanje podnebne odpornosti

Z naravo nad podnebne izzive

Obalni ekosistemi so ključni za zdrave ljudi in kakovost življenja. Zagotavljajo številne ekosistemske storitve, ki se odražajo v gospodarskih, zdravstvenih in drugih družbenih koristih ter vrednostih. Te so pogosto podcenjene, obenem pa vse bolj izpostavljene grožnjam zaradi podnebnih sprememb in drugih antropogenih pritiskov.

DR. LILIANA VIŽINTIN
Mediterranski inštitut
za okoljske študije ZRS Koper

V okviru evropskega projekta LIFE4ADAPT je med drugim predvidena tudi obnova nasipa v morski laguni Stjuža v Krajnskem parku Strunjan.

Segrevanje zraka in morja, dvig morske gladine, pogostejši ekstremni vremenski pojavi ter erozija obale povečujejo ranljivost obalnih in morskih ekosistemov ter s tem tudi tveganja za lokalne skupnosti in infrastrukturo. Zdravi, biotsko pestri ekosistemi opravljajo ključne regulacijske funkcije - od vezave ogljika do blaženja posledic neviht ter uravnavanja mikroklimne, količine in kakovosti vode v ekosistemi. Zato sta njihovo varstvo in obnova prednostni nalogi. Posebno vlogo imajo zavarovana območja narave v omrežju Natura 2000, kjer ohranjamo pomembne habitate in vrste, tudi na slovenski obali.

Naložbe v zeleno infrastrukturo

Z naložbami v zeleno infrastrukturo omogočamo razvoj na naravi temelječih rešitev za povečanje odpornosti ekosistemov in skupnosti na podnebne spremembe. Ta krovni pojem vključuje tudi na ekosistemi temelječe prilagoditvene ukrepe, ki omogočajo ohranjanje, obnovo in trajnostno upravljanje ekosistemov ter hkrati prispevajo k večji odpornosti na podnebne spremembe in zmanjševanju tveganj naravnih nesreč. Številne študije dokazujejo, da gre za ekonomsko vzdržne in učinkovite ukrepe, ki prinašajo tudi šte-

vilne dodatne pozitivne sokoristi za skupnosti.

Za doseganje celovitih, učinkovitih in večsektorskih učinkov teh pristopov je ključno sodelovanje raziskovalcev različnih strok, ki skupaj razvijajo transdisciplinarni pristop.

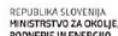
Izboljšati pripravljenost na podnebne spremembe

Leta 2025 se je začel sedemletni integrirani projekt LIFE z naslovom *LIFE - Prilagodimo se podnebnim spremembam (LIFE4ADAPT)*, katerega cilj je izboljšati pripravljenost Slovenije na podnebne spremembe ter okrepiti njeno odpornost. V okviru projekta bo med drugim izvedenih 14 pilotnih prilagoditvenih ukrepov na področjih kmetijstva, gozdarstva, ohranjanja narave, zdravja, upravljanja voda in gospodarstva, njihovi rezultati pa bodo služili kot primeri dobrih praks.

V sodelovanju z Ministrstvom za naravne vire in prostor RS ter Krajnskimi parkom Strunjan so raziskovalci

Mediterranskega inštituta za okoljske študije ZRS Koper vključeni v aktivnosti za povečanje podnebne odpornosti zavarovanih obalnih ekosistemov. V Krajnskem parku Strunjan se bodo v naslednjih sedmih letih pilotno izvajali naslednji ukrepi: ozelelitev degradiranega območja, obnova poškodovanega dela nasipa v morski laguni Stjuža ter izvedba nujnih protierozijskih ukrepov na poti v Zaliv sv. Križa.

Številne podporne aktivnosti bodo usmerjene tudi v širjenje znanja o teh dobrih praksah. Med drugim bomo organizirali dogodke za lokalne prebivalce, šole in obiskovalce, krepili kompetence strokovnjakov in institucij s pripravo izobraževalnih programov, strokovnih člankov, priročnika, ipd. Vse te aktivnosti bodo pomembno prispevale h krepitvi znanja ter prilagoditvenih sposobnosti posameznikov in institucij ter bodo skupaj z drugimi dejavnostmi projekta LIFE4ADAPT imele širši, dolgoročni in sistemski učinek. *

Prispevek je nastal v okviru projekta LIFE4ADAPT (101147797), ki je prejel sredstva Evropske unije iz programa za okolje, podnebne ukrepe in naravo. Mnenja in stališča, izražena v članku, so izključno stališča avtorjev in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvršne agencije za podnebje, infrastrukturo in okolje. Ne Evropska unija ne podeljevalec sredstev ne nosita odgovornosti za vsebino.